

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 1998 අගෝස්තු (නව නිර්දේශය) සයවිට් පොත්පත් ත්‍රාතර පத்திர(உயர் தர)ப் பரீட்சை, 1998 -ஆகஸ்ட் (புதிய பாடத்திட்டம்) General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 1998 (New Syllabus)	
රසායන විද්‍යාව I இரசாயனவியல் I Chemistry I	02 S I
වැ දෙකයි / இரண்டு மணித்தியாலங்கள் / Two hours	

වැදගත් : මේ ප්‍රශ්න පත්‍රය කඩදිසි දෙකකින් යුක්ත වේ.
පිළිතුරු සැපයීමට පෙර ඒවා පිටු අංක අනුව පිළියෙල කර ගන්න.

උත්තර පත්‍රයේ දක්වා ඇති ස්ථානයේ ඔබේ විභාග අංකය ලියන්න.
ගණක යන්ත්‍ර භාවිතයට ඉඩ දෙනු නො ලැබේ.

මේ පත්‍රයේ ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සැපයීමට ඔබ වැයම් කළ යුතු ය. එක් එක් ප්‍රශ්නයට එකිනෙකට වෙනස් ප්‍රතිචාර පහක් ඇති නමුත් නිවැරදි පිළිතුර ඉන් එකක් පමණකි. ප්‍රශ්නයට හොඳ ම පිළිතුර හැටියට ඔබ එක් ප්‍රතිචාරයක් තෝරා ගත් පසු එය උත්තර පත්‍රයේ දක්වන උපදෙස් පරිදි ලකුණු කරන්න. උනෙත් නිසියම් ප්‍රශ්නයක් අපහසු බව දනුනහොත් එය මත තැර දෙවනු ව සලකා බැලීමට කල් කඩන්න.

$$\text{සාපේක්ෂ වායු නියතය, } R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$$

සැ. යු. ඉංග්‍රීසි නොවීමේ අතුරු පහත සඳහන් අර්ථ දෙන අයුරින් කෙටි යෙදුම් වශයෙන් භාවිත කර ඇත.

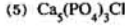
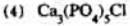
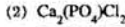
aq = ජලීය
 C = සෙල්සියස් හෝ සෙන්ටිග්‍රේඩ් හෝ කුලෝම්
 g = වායු
 l = ද්‍රව
 mol dm^{-3} = සහ වෙයිට්ටරයට මවුල
 s = සත්

වෙනත් කෙටි යෙදුම් පද සම්මත භාවිතයට අනුව ම වේ.

- පරමාණුක සුමාංකය 43 වන මූලද්‍රව්‍යයෙන් සැදෙන +4 කැටායනයේ අන්තිම උපයෝගී මට්ටමේ ඇති ඉලෙක්ට්‍රෝන සංඛ්‍යාව
(1) 1 වේ. (2) 2 වේ. (3) 3 වේ. (4) 4 වේ. (5) 5 වේ.
- ClO_3^- ඇනායනයේ හැඩය සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය වඩාත් ම උචිත වේ ද?
(1) එය වක්‍රස්කලීය වේ. (2) එය කලීය වේ.
(3) එය 'T' අකුරේ හැඩය ගනී. (4) එය ත්‍රියානනි පිරමීඩය වේ.
(5) එයට SO_3 අණුවේ හැඩය ඇත.
- මින් කුමන අණුවෙහි දී ද්‍රව්‍යව ස්වභාව අඩුම වේ ද?
(1) H_2S (2) PH_3 (3) AsH_3 (4) H_2Se (5) BF_3
- නයිට්‍රජන් සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය අසත්‍ය වීමට වඩාත් ම ඉඩ තිබේ ද?
(1) NCl_3 පවතී. (2) NF_3 පවතී. (3) NO_2^+ පවතී. (4) NF_3 පවතී. (5) N_2H_4 පවතී.
- රේඩියම් මැන්ගනේට්(VII) හි රසායනික සූත්‍රය
(1) $\text{Ra}(\text{MnO}_4)_2$ වේ. (2) $\text{Ra}(\text{MnO}_4)_2$ වේ. (3) RaMnO_4 වේ.
(4) RaMnO_4 වේ. (5) $\text{Re}(\text{MnO}_4)_2$ වේ.

[අනෙක් පිට බලන්න.

6. මින් කුමක් ඇපටයිට්හි තිබේ ද?

7. CH_3OH සහ $(\text{CH}_3)_2\text{CHOH}$ සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය වඩාත් ම උචිත වේ ද?

(1) PCl_5 උපයෝගී කර ගනිමින් මේ සංයෝග දෙක ගුණාත්මක ව වෙන් කර හඳුනා ගත හැකි ය.

(2) CH_3COCl උපයෝගී කර ගනිමින් මේ සංයෝග දෙක ගුණාත්මක ව වෙන් කර හඳුනා ගත හැකි ය.

(3) $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7/\text{H}_2\text{SO}_4$ සහ ක්‍රෝම ප්‍රතිකාරකය උපයෝගී කර ගනිමින් මේ සංයෝග දෙක ගුණාත්මක ව වෙන් කර හඳුනා ගත හැකි ය.

(4) ජලීය $\text{Ba}(\text{OH})_2$ සහ ලෝරිං ආවණය උපයෝගී කර ගනිමින් මේ සංයෝග දෙක ගුණාත්මක ව වෙන් කර හඳුනා ගත හැකි ය.

(5) ඉහත සඳහන් කිසිවක් උපයෝගී කර ගනිමින් මේ සංයෝග දෙක ගුණාත්මක ව වෙන් කර හඳුනා ගත නො හැකි ය.

8. $2\text{NO}(\text{g}) + \text{O}_2(\text{g}) \rightleftharpoons 2\text{NO}_2(\text{g})$ $\Delta H^\circ < 0$ යන සමතුලිත ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න. මින් කුමක් මගින් සමතුලිත මිශ්‍රණයේ ඇති NO_2 සාන්ද්‍රණය අඩු කෙරේ ද?

(1) NO සාන්ද්‍රණය වැඩි කිරීම.

(2) නියත පීඩනයේ දී උෂ්ණත්වය වැඩි කිරීම.

(3) නියත උෂ්ණත්වයේ දී මිශ්‍රණයේ පරිමාව අඩු කිරීම.

(4) O_2 සාන්ද්‍රණය වැඩි කිරීම.

(5) නියත උෂ්ණත්වයේ දී NO හි ආශ්‍රිත පීඩනය වැඩි කිරීම.

9. බිරෝමින් සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය වඩාත් ම උචිත වේ ද?

(1) බිරෝමින් වායුව ජලීය KOH සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර KBrO ලබා දෙයි.

(2) බිරෝමින් දියර KOH සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර KBrO_3 ලබා දෙයි.

(3) බිරෝමින් වායුව ජලීය KOH සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර KBrO සහ KBrO_3 ලබා දෙයි.

(4) බිරෝමින් වායුව ජලීය KOH සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර KBrO සහ KBr ලබා දෙයි.

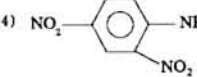
(5) බිරෝමින් දියර KOH සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර KBr ලබා දෙයි.

10. CH_3CHO සහ $\text{C}_6\text{H}_5\text{CHO}$ ගුණාත්මක ව වෙන් කර හඳුනා ගැනීම සඳහා

(1) ජලීය HCN උපයෝගී කර ගත හැකි ය.

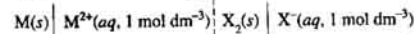
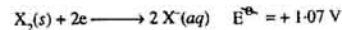
(2) ජලීය KOH උපයෝගී කර ගත හැකි ය.

(3) NHNH_2 උපයෝගී කර ගත හැකි ය.

(4) NHNH_2 උපයෝගී කර ගත හැකි ය.

(5) ඉහත සඳහන් කිසිවක් උපයෝගී කර ගත නො හැකි ය.

11. $\text{M}^{2+}(\text{aq}) + 2\text{e}^- \longrightarrow \text{M}(\text{s})$ $E^\circ = -0.76 \text{ V}$

මෙම විද්‍යුත් රසායනික කෝෂය විද්‍යුත් ජනනය කරන විට,

(1) $\text{X}^-(\text{aq})$ ඔක්සිකරණය වේ.

(2) $\text{M}^{2+}(\text{aq})$ ඔක්සිකරණය වේ.

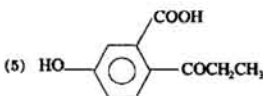
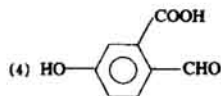
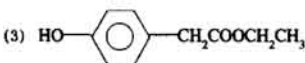
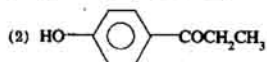
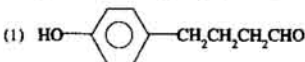
(3) $\text{M}(\text{s})$ කණ ආරෝපණයක් දරයි.

(4) කෝෂයේ වි.ගා.බ. -0.31 V වේ.

(5) කෝෂයේ වි.ගා.බ. $+0.31 \text{ V}$ වේ.

12. C_2H_2 අණුවක සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය වඩාත් ම උචිත වේ ද?
  - (1) C_2H_2 අණුවෙහි සහ-සංයුජ බන්ධන 1 ක් තිබේ.
  - (2) C_2H_2 අණුවෙහි සහ-සංයුජ බන්ධන 2 ක් තිබේ.
  - (3) C_2H_2 අණුවෙහි සහ-සංයුජ බන්ධන 3 ක් තිබේ.
  - (4) C_2H_2 අණුවෙහි සහ-සංයුජ බන්ධන 4 ක් තිබේ.
  - (5) C_2H_2 අණුවෙහි සහ-සංයුජ බන්ධන 5 ක් තිබේ.
13. පොස්පරස්හි මෘස්ති අම්ල තුනක් සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය සත්‍ය වේ ද?
  - (1) H_3PO_2 අණුවේ P-H බන්ධන එකක් තිබේ.
  - (2) H_3PO_3 අණුවේ P-H බන්ධන තුනක් තිබේ.
  - (3) H_3PO_4 අණුවේ P-H බන්ධන එකක් තිබේ.
  - (4) H_3PO_4 අණුවේ O-H බන්ධන තුනක් තිබේ.
  - (5) H_3PO_3 අණුවේ O-H බන්ධන තුනක් තිබේ.
14. එක්කාරා මූලද්‍රව්‍යයක කැටායන සීමිත ජලීය ද්‍රාවණයකින් කොටසකට KCNS සත්‍ය එකතු කළ විට රතු වර්ණයක් නො ලැබුණි. මුළු ද්‍රාවණයෙන් කවත් කොටසකට ජලීය ඇමෝනියා එකතු කර, මද වේලාවක් පසෙක තබන ලදී. මෙයින් ලැබෙන රතු පැහැයක HCl එකතු කිරීමෙන් ආම්ලික කරන ලදී. මෙම ආම්ලික ද්‍රාවණයට KCNS සත්‍ය එකතු කළ විට රතු වර්ණයක් ලැබිණ. සලකා බලන කැටායනය
  - (1) Cr^{3+} විය හැකි ය.
  - (2) Mn^{2+} විය හැකි ය.
  - (3) Cu^{2+} විය හැකි ය.
  - (4) Fe^{2+} විය හැකි ය.
  - (5) Fe^{3+} විය හැකි ය.
15. මින් කුමක් ක්ලෝරීන් සමග ප්‍රතික්‍රියා නො කිරීමට වඩාත් ම ඉඩ තිබේ ද?
  - (1) Ag ලෝහය.
  - (2) P සහය.
  - (3) N_2 වායුව.
  - (4) Ga ද්‍රවය.
  - (5) ජලීය Fe^{2+}
16. උණු සාන්ද්‍ර සල්ෆියුරික් අම්ලය සමග සම්බන්ධ වන මින් කුමන ප්‍රකාශය වඩාත් ම උචිත වේ ද?
  - (1) එය කාබන් සමග ප්‍රතික්‍රියා කර CO_2 සහ SO_2 ලබා දෙයි.
  - (2) එය කාබන් සමග ප්‍රතික්‍රියා කර CO_2 සහ SO_3 ලබා දෙයි.
  - (3) එය කොපර් සමග ප්‍රතික්‍රියා කර SO_2 සහ SO_3 ලබා දෙයි.
  - (4) එය කොපර් සමග ප්‍රතික්‍රියා නො කරයි.
  - (5) එය කාබන් සමග ප්‍රතික්‍රියා නො කරයි.
17. ආවරිතයා වලාව සමග වඩාත් ම දුරස්ථ වශයෙන් සම්බන්ධ වන්නේ මින් කුමන විද්‍යාත්මක යුගලය ද?
  - (1) වොබර්ග්ස්ටන් සහ නිව්ටන්විස්
  - (2) වොබර්ග්ස්ටන් සහ මෙන්ඩලීව්
  - (3) ඇවොගැට්ටෝ සහ වෝල්ටන්
  - (4) මෙන්ඩලීව් සහ වෝර්
  - (5) ලොරේර් මේයර් සහ මෙන්ඩලීව්
18. පරමාණුවක සදහා වන න්වේන ආකෘතියට පදනම් සැපයූ පරීක්ෂණයේ දී ගයිගර් සහ මාර්ස්ඩන් විසින් උපයෝගී කර ගත් අංශු පිළිබඳ වන මින් කුමන ප්‍රකාශය වඩාත් ම උචිත වේ ද?
  - (1) ගයිගර් සහ මාර්ස්ඩන් විසින් උපයෝගී කර ගනු ලැබුවේ තවරණය කරන ලද අංශු ය.
  - (2) ගයිගර් සහ මාර්ස්ඩන් විසින් උපයෝගී කර ගනු ලැබුවේ කැමරෝන් කිරණ ය.
  - (3) ගයිගර් සහ මාර්ස්ඩන් විසින් උපයෝගී කර ගනු ලැබුවේ තවරණය කරන ලද කැමරෝන් කිරණ අංශු ය.
  - (4) ගයිගර් සහ මාර්ස්ඩන් විසින් උපයෝගී කර ගනු ලැබුවේ තවරණය කරන ලද නියුට්‍රෝන ය.
  - (5) ඉහත සඳහන් ප්‍රකාශ සියල්ල ම සාවද්‍ය ය.
19. අයනීකරණ ශක්ති සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය සත්‍ය වේ ද?
  - (1) Al හි පළමුවැනි අයනීකරණ ශක්තිය Mg හි පළමුවැනි අයනීකරණ ශක්තියට වඩා ඉහළ වේ.
  - (2) Mg හි කුහලැති අයනීකරණ ශක්තිය Al හි දෙවැනි අයනීකරණ ශක්තියට වඩා ඉහළ වේ.
  - (3) S හි පළමුවැනි අයනීකරණ ශක්තිය P හි පළමුවැනි අයනීකරණ ශක්තියට වඩා ඉහළ වේ.
  - (4) Na හි දෙවැනි අයනීකරණ ශක්තිය Mg හි කුහලැති අයනීකරණ ශක්තියට වඩා ඉහළ වේ.
  - (5) ඉහත ප්‍රකාශ කිසිවක් සත්‍ය නො වේ.

20. $\text{CICH}_2\text{CH}_2\text{C}(\text{Br})=\text{CHCOCH}_3$ හි IUPAC නාමය
 (1) 1-ක්ලෝරො-3-බ්රෝමො-4-හෙක්සින-2-ඕන් වේ.
 (2) 3-බ්රෝමො-1-ක්ලෝරො-3-හෙක්සින-5-ඕන් වේ.
 (3) 4-බ්රෝමො-6-ක්ලෝරො-3-හෙක්සින-2-ඕන් වේ.
 (4) 5-ක්ලෝරොමෙතිල්-4-බ්රෝමො-3-පෙන්ටින-2-ඕන් වේ.
 (5) 4-බ්රෝමො-5-ක්ලෝරොමෙතිල්-3-පෙන්ටින-2-ඕන් වේ.
21. උද්ඝාත මාධ්‍යයේ දී MnO_4^- අයන මගින් $\text{C}_2\text{O}_4^{2-}$ අයන ඔක්සිකරණය වේ. මේ ප්‍රතික්‍රියාවේ දී $\text{MnO}_4^- : \text{C}_2\text{O}_4^{2-}$ යන මවුල අනුපාතය
 (1) 2 : 5 වේ. (2) 5 : 2 වේ. (3) 3 : 2 වේ.
 (4) 2 : 3 වේ. (5) ඉහත සඳහන් කිසිවක් නො වේ.
22. $\text{C}_3\text{Cl}_7\text{Br}$ යන අණුක සූත්‍රය ඇති සරල-දම් කාබනික සංයෝගය
 (1) සමාවයවික 3 ක් වශයෙන් පවතී. (2) සමාවයවික 4 ක් වශයෙන් පවතී.
 (3) සමාවයවික 5 ක් වශයෙන් පවතී. (4) සමාවයවික 6 ක් වශයෙන් පවතී.
 (5) සමාවයවික 7 ක් වශයෙන් පවතී.
23. X නමැති වායුමය සංයෝගයෙහි බෝරෝන් සහ හයිඩ්රජන් පමණක් ඇත. පීඩනය $1.013 \times 10^5 \text{ Nm}^{-2}$ යටතේ සහ 276 K දී X යන සංයෝගයෙන් 1.00 g හි පරිමාව 0.82 dm^3 විය. බෝරෝන් සහ හයිඩ්රජන්හි සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධ පිළිවෙළින් 10.82 සහ 1.00 වේ. X ඕනෑම කුමක් විය හැකි ද?
 (1) BH_3 (2) B_2H_6 (3) B_2H_4 (4) B_3H_8 (5) B_3H_6
24. $\text{A}_2(\text{g}) + 2\text{B}_2(\text{g}) \rightleftharpoons \text{A}_2\text{B}_4(\text{g})$
 යන සමතුලිතය සලකන්න. මෙම ප්‍රතික්‍රියාවේ K_c හි ඒකක
 (1) $\text{mol}^3 \text{ dm}^{-9}$ වේ. (2) $\text{mol}^{-3} \text{ dm}^9$ වේ. (3) $\text{mol}^2 \text{ dm}^{-6}$ වේ.
 (4) $\text{mol}^{-2} \text{ dm}^6$ වේ. (5) $\text{mol}^{-2} \text{ dm}^{-6}$ වේ.
25. ඕනෑම කුමන ප්‍රකාශය අසත්‍ය වේ ද?
 (1) I_2 වලට ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කළ හැකි ය.
 (2) I_2 වලට ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කළ හැකි ය.
 (3) HI වලට ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කළ හැකි ය.
 (4) HI හි ඇති අයනීය NaH මගින් ඔක්සිකරණයට භාජනය කළ හැකි ය.
 (5) HOI හි ඇති අයනීය ඔක්සිකරණයට භාජනය කළ හැකි ය.
26. C නමැති කාබනික සංයෝගය ජලීය NaOH හි ද්‍රාවණය වේ. එසේ වුවත්, එය ජලීය NaHCO_3 හි ද්‍රාවණය නො වේ. C මූලික ප්‍රතිකාරකය සමඟ අවස්ථාපයක් දෙයි. HCN සමඟ C ප්‍රතික්‍රියා කිරීමෙන් ලැබෙන ඵලයෙන් මවුල 1 ක් රත් කළ විට, ඉතා පහසුවෙන් ජලය මවුල 1 ක් ඉවත් වේ. C වීමට වඩාත් ම ඉඩ ඇත්තේ ඕනෑම කුමන එකට ද?

27. D තැම්බි අනාබනික සංයෝගය තනුක H_2SO_4 සමග ප්‍රතික්‍රියා කර වූ විට, දුඹුරු වායුවක් සහ වර්ණවත් ද්‍රාවණයක් ලැබුණි. මෙම ද්‍රාවණයෙන් කොටසකට ජලීය ඇමෝනියා අඩක් ප්‍රමාණයක් එකතු කළ විට නිල් පැහැති ද්‍රාවණයක් ලැබුණි. ආරම්භයේ දී ලැබුණු වර්ණවත් ද්‍රාවණයෙන් තවත් කොටසකට H_2S වායුව යැවූ විට, තර අවස්ථාවකදී කොටසක් ලැබුණි. D වීමට වඩාත් ම ඉඩ ඇත්තේ මින් කුමන එකට ද?

(1) $Cu(NO_3)_2$ (2) $Cu(NO_2)_2$ (3) $Cd(NO_2)_2$ (4) $Ni(NO_3)_2$ (5) $Ni(NO_2)_2$

28. $(CH_3)_3P$ සහ $AlCl_3$ යන අණුවලින් 1 : 1 යන මවුල අනුපාතයෙන් සංගත සංයෝගයක් සෑදේ. මෙම සංයෝගයෙහි P පරමාණුව සහ Al පරමාණුව අතර ඇති බන්ධනය

(1) $P = Al$ ලෙස දක්විය හැකි ය. (2) $P^+ = \bar{Al}$ ලෙස දක්විය හැකි ය.
(3) $P = \bar{Al}$ ලෙස දක්විය හැකි ය. (4) $P \leftarrow Al$ ලෙස දක්විය හැකි ය.
(5) $P \rightarrow Al$ ලෙස දක්විය හැකි ය.

29. ' $NaCl_2$ ' යන කල්පිතය අයනික සංයෝගයේ දලින් ශක්තිය පිළිබඳ දළ අදහසක් ලබා ගැනීම සඳහා

(1) සෝඩියම්හි පළමුවැනි අයනීකරණ ශක්තිය අවශ්‍ය වේ.
(2) සෝඩියම්හි දෙවැනි අයනීකරණ ශක්තිය අවශ්‍ය වේ.
(3) $Cl_2(g) + e \rightarrow Cl_2^-(g)$ යන ක්‍රියාවලියේ සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසය අවශ්‍ය වේ.
(4) $Cl(g) + 2e \rightarrow Cl^{2-}(g)$ යන ක්‍රියාවලියේ සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසය අවශ්‍ය වේ.
(5) ඉහත සඳහන් කිසිවක් අවශ්‍ය නො වේ.

30. නියත උෂ්ණත්වයේ දී එක්තරා විපර්යාසයක් සිදු කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ජලීය ද්‍රාවණයක pH අගය 8 සිට 6 ට වෙනස් විය. මින් කුමන ප්‍රකාශය මෙහි දී වඩාත් ම උචිත වේ ද?

(1) $[H^+]$ දශගුණයකින් වැඩි කරන ලද නිසා මේ විපර්යාසය සිදු වී ඇත.
(2) $[H^+]$ දශගුණයකින් වැඩි කරන ලද නිසා මේ විපර්යාසය සිදු වී ඇත.
(3) $[H^+]$ සියගුණයකින් වැඩි කරන ලද නිසා මේ විපර්යාසය සිදු වී ඇත.
(4) $[OH^-]$ සියගුණයකින් වැඩි කරන ලද නිසා මේ විපර්යාසය සිදු වී ඇත.
(5) නියම උෂ්ණත්වය විශේෂිත ව සඳහන් කර නොමැති නිසා මෙහි දී ස්ථිර පිළිතුරක් දිය නො හැකි ය.

● 31 සිට 40 දක්වා ප්‍රශ්නවලට උපදෙස්

31 සිට 40 තෙක් වූ එක් එක් ප්‍රශ්නයේ දක්වා ඇති (a), (b), (c) සහ (d) යන ප්‍රතිචාර අතුරෙන් එකක් හෝ වෙනත් සංඛ්‍යාවක් හෝ නිවැරදි ය. නිවැරදි ප්‍රතිචාර හෝ ප්‍රතිචාරය කවරේ දැයි නිගමනය කරන්න.

(a) සහ (b) පමණක් නිවැරදි නම් (1) මත ද
(b) සහ (c) පමණක් නිවැරදි නම් (2) මත ද
(c) සහ (d) පමණක් නිවැරදි නම් (3) මත ද
(d) සහ (a) පමණක් නිවැරදි නම් (4) මත ද

ප්‍රතිචාර එකක් පමණක් හෝ වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ නිවැරදි නම් (5) මත ද කහිර (X) ලකුණු කරන්න.

උපදෙස් සම්පිණ්ඩනය				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(a) සහ (b) පමණක් නිවැරදියි	(b) සහ (c) පමණක් නිවැරදියි	(c) සහ (d) පමණක් නිවැරදියි	(d) සහ (a) පමණක් නිවැරදියි	ප්‍රතිචාර එකක් පමණක් හෝ වෙනත් ප්‍රතිචාර සංඛ්‍යාවක් හෝ නිවැරදියි

31. මින් කුමක් / කුමන ඒවා C_6H_5COCl සමග ප්‍රතික්‍රියා කරයි ද?

(a) $C_6H_5CONH_2$ (b) $(CH_3)_3CNH_2$ (c) C_6H_5OH (d) CHF_3

32. සමතුලිත ප්‍රතික්‍රියාවක K_p සහ K_c සම්බන්ධවන මින් කුමක් / කුමන ඒවා සත්‍ය වේ ද?

(a) $K_p = K_c(RT)^{\Delta n}$ (b) $K_c = K_p(RT)^{\Delta n}$
(c) පද්ධතියේ සමස්ත පීඩනය මත K_p රඳා පවතී. (d) පද්ධතියේ උෂ්ණත්වය මත K_c රඳා පවතී.

33. මින් කුමක් / කුමන ඒවා සත්‍ය වේ ද?
 (a) $F_2 + C$ ඡු සාන්ද්‍ර $KOH \rightarrow KFO_3 +$ වෙනත් ඵල (b) $Ag(s) +$ ජලීය $Cu(NO_3)_2 \rightarrow Cu(s) +$ වෙනත් ඵල
 (c) $NH_3 + Br_2 \rightarrow N_2 +$ වෙනත් ඵල (d) $PCl_5 + H_2O \rightarrow HI +$ වෙනත් ඵල
34. පරිසරීය දූෂණය සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේ ද?
 (a) CO_2 වැදගත් සාධකයක් වේ.
 (b) NO_2 වැදගත් සාධකයක් වේ.
 (c) යුරියා වැදගත් සාධකයක් වේ.
 (d) සුපර් පොක්සෙට් වැදගත් සාධකයක් වේ.
35. L යන ඇමොනියම් රෝ නියතය සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමක් / කුමන ඒවා සත්‍ය වේ ද?
 (a) L හි සංඛ්‍යාත්මක අගය = $\frac{96490 C}{ClO_4^-}$ අයනයේ ආරෝපණය
 (b) L හි සංඛ්‍යාත්මක අගය = $\frac{192980 C}{Mg^{2+}}$ අයනයේ ආරෝපණය
 (c) L හි සංඛ්‍යාත්මක අගය = $\frac{289470 C}{NO_3^-}$ අයනයේ ආරෝපණය
 (d) L හි අගය = $\frac{385960 C}{BF_4^-}$ අයනයේ ආරෝපණය
36. හයිඩ්‍රජන් බන්ධන සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේ ද?
 (a) $CH_3CH_2NH_2$ හි හයිඩ්‍රජන් බන්ධන තිබේ.
 (b) $CH_3SiH_2OCH_3$ හි හයිඩ්‍රජන් බන්ධන තිබේ.
 (c) $CH_3CH_2OSiCH_3$ හි හයිඩ්‍රජන් බන්ධන තිබේ.
 (d) ද්‍රව NH_3 හි හයිඩ්‍රජන් බන්ධන තිබේ.
37. ප්‍රෝටීන සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සත්‍ය වේ ද?
 (a) ප්‍රෝටීන් දමවල තැවත-තැවතක් තිබෙන ඒකකය $NH_2-\underset{\substack{| \\ R}}{CH}-COOH$ වේ.
 (b) ප්‍රෝටීන් දමවල තැවත-තැවතක් තිබෙන ඒකකය $NH_2-\underset{\substack{| \\ R}}{CH}-CH_2COOH$ වේ.
 (c) ප්‍රෝටීන් දමවල සල්ෆර් සිසිස තැනි ය.
 (d) ප්‍රෝටීන් දමවල හයිඩ්‍රජන් බන්ධන සිසිස තැනි ය.
38. අම්ල වැඩිවලට මින් කුමක් / කුමන ඒවා ඉතාමත් සැලකිය යුතු වශයෙන් දයක වේ ද?
 (a) ස්පර්ශ ක්‍රමයේ භාවිතය
 (b) උත්ප්‍රේරක මගින් ඇමෝනියා ඔක්සිකරණය කිරීම
 (c) තේබර් ක්‍රමයේ භාවිතය
 (d) ඇමෝනියා-සෝඩා ක්‍රමයේ භාවිතය
39. 'සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය' යන නූතන පදය වෙනුවට රසායන විද්‍යාඥයින් මුල දී භාවිත කළේ 'පරමාණුක භාරය' යන පදය ය. වායුමය මුලද්‍රව්‍යවල 'පරමාණුක භාරය' නිර්ණය කිරීමේ දී
 (a) වාල්ස්ටන් අධ්‍යයන ප්‍රයෝජනවත් විය.
 (b) මෙන්ඩලීව් අධ්‍යයන ප්‍රයෝජනවත් විය.
 (c) රද්ෆර්ඩ් අධ්‍යයන ප්‍රයෝජනවත් විය.
 (d) ඇමොනියම් රෝ අධ්‍යයන ප්‍රයෝජනවත් විය.
40. කැතෝඩ කිරණ අංශු
 (a) සෘණ ආරෝපිත වේ.
 (b) සරල රේඛාවල ගමන් කරයි.
 (c) N - චුම්බක ධ්‍රැවය වෙතට ආකර්ෂණය වේ.
 (d) S - චුම්බක ධ්‍රැවය වෙතට ආකර්ෂණය වේ.

● 41 සිට 50 දක්වා ප්‍රශ්නවලට උපදෙස්

41 සිට 50 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ප්‍රකාශ දෙන ඔැගින් ඉදිරිපත් කර ඇත. එක් එක් ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් දී ඇති ප්‍රකාශ යුගලයට **නොදීත්** ම ගැළපෙනුයේ පහත වගුවෙහි දක්වන (1), (2), (3), (4) සහ (5) යන කවර විස්තර දයි තෝරා උචිත ලෙස ලකුණු කරන්න.

පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
(1) සත්‍ය ය. (2) සත්‍ය ය. (3) සත්‍ය ය. (4) අසත්‍ය ය. (5) අසත්‍ය ය.	සත්‍ය වන අතර, පළමුවැන්න නිවැරදි ව පතද දෙයි. සත්‍ය වන නමුත්, පළමුවැන්න නිවැරදි ව පතද නො දෙයි. අසත්‍ය ය. සත්‍ය ය. අසත්‍ය ය.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
41.	CuS උණු කහුක HNO_3 හි ද්‍රාවණය වේ.	උණු කහුක HNO_3 හමුවේ දී CuS හි K_{sp} අගය යයි.
42.	Na_2HPO_4 ජලීය ද්‍රාවණයක් ස්ථාවරස්ථක ක්‍රියාව නො දක්වයි.	Na_2HPO_4 ද්‍රාවල තත්වයකින් ව්‍යුත්පන්න වන ලවණයක් නො වේ.
43.	CH_3COCH_3 අණුවේ $\text{C}=\text{O}$ කාණ්ඩයේ C පරමාණුවට, CN^- ඇනයනයේ N පරමාණුව මත ඇති ඉලෙක්ට්‍රෝන යුගලය ප්‍රකාරය කරයි.	කාබනිල් කණ්ඩයේ දී පහත දක්වන ඉලෙක්ට්‍රෝන සංක්‍රමණය සිදු විය හැකි ය.
44.	CF_3COOH ප්‍රබල අම්ලයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි.	C-F හි දී බන්ධනය සාදන ඉලෙක්ට්‍රෝන යුගලය F පරමාණුව වෙතට ආකර්ෂණය වේ.
45.	නයිට්‍රජන්වලට මස්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කළ නො හැකි ය.	පිටතින් ඉලෙක්ට්‍රෝන ලබා ගැනීමට නයිට්‍රජන් පරමාණුව අපොහොසත් වේ.
46.	ඇනිලින්, $\text{C}_6\text{H}_5\text{CONHCH}_3$ වලට වඩා කාණ්ඩිත වේ.	$-\text{CH}_3$ කාණ්ඩය ඉලෙක්ට්‍රෝන විකර්ෂණය කරයි.
47.	0.1 mol dm^{-3} ජලීය NH_3 සහ 0.1 mol dm^{-3} ජලීය H_2SO_4 අතර අනුමාපනය සඳහා මෙහිල් රෙඩ් උචිත දර්ශකයක් වේ.	මෙහිල් රෙඩ් දර්ශකය ක්ෂාරීය මාධ්‍යයේ දී කහ පැහැ වන අතර, එය ආම්ලික මාධ්‍යයේ දී රතු පැහැ වේ.
48.	H_2O_2 අණුව නළිය වේ.	H_2O_2 අණුවේ O-O බන්ධනය සහ O-H බන්ධන දෙක එකම තලයේ පවතී.
49.	බෙන්සීන් වළයට ඇදී ඇති $-\text{NHCH}_3$ කාණ්ඩය ඕනෑම-පැරා යොමුකාරක වේ.	$-\text{NHCH}_3$ කාණ්ඩයෙහි N පරමාණුවේ එකසර ඉලෙක්ට්‍රෝන යුගලයක් සිංබන අතර, එය බෙන්සීන් වළයෙහි ඉලෙක්ට්‍රෝන සන්නය වැඩි කරයි.
50.	NH_4Cl සහ $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනා ගැනීම සඳහා හුණු දියර භාවිත කළ නො හැකි ය.	හුණු දියර සමඟ, NH_4Cl සහ $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ යන දෙකම ඇමෝනියා ලබා දෙයි.

51. මින් කුමන වර්ගයේ සම්කරණයක් CO_2 වායුවේ හැසිරීම වඩාත් ම උචිත ලෙස නියෝජනය කරයි ද?

(1) $(P + x)(V - y) = nRT$

(2) $PV = nRT$

(3) $M = \frac{d}{P} \times RT$

(4) $\left(P + \frac{n^2a}{V}\right)(V - nb) = nRT$

(5) $\left(P + \frac{n^2a}{V}\right)\left(V - \frac{b}{n}\right) = nRT$

52. $(\text{CH}_3\text{CH}_2)_2\text{CHOH}$ යන සංයෝගය $(\text{CH}_3\text{CH}_2)_2\text{C}=\text{O}$ බවට පරිවර්තනය කිරීම සඳහා

(1) ටොලන් ප්‍රතිකාරකය භාවිත කළ හැකි ය.

(2) ජලීය K_2CrO_4 ද්‍රාවණයක් භාවිත කළ හැකි ය.

(3) බිරෝමීන් ද්‍රවය භාවිත කළ හැකි ය.

(4) ස්වල්පීන් දියර භාවිත කළ හැකි ය.

(5) ඉහත සඳහන් කිසිවක් භාවිත කළ නො හැකි ය.

[අනෙක් පිට බලන්න.

53. පහත සඳහන් කුමන සංයෝග දුග්‍රහයෙන් ආරම්භ කරමින් මධ්‍ය CH_3 -- NH_2 සහ - CH_2NH_2

රසායනික ව රසිකයකින් වෙන් කර හඳුනා ගැනීමට ක්‍රියා කළ හැකි වේ ද?

- (1) $\text{C}_6\text{H}_5\text{COCl}$ සහ නිරපද්‍රව AlCl_3 (2) CH_3I සහ ජලය
(3) NaOH සහ HNO_3 (4) NH_3 සහ HNO_3
(5) H_2SO_4 සහ NaOH

54. $\text{C}_6\text{H}_5\text{CONH}_2$ වලින් ආරම්භ කරමින් $\text{C}_6\text{H}_5\text{CH}_2\text{COOH}$ සංශ්ලේෂණය කිරීමට අවශ්‍ය වී තිබේ. මේ සංශ්ලේෂණය සඳහා මින් කුමන මුල් පියවර වඩාත්ම උචිත වේ ද?

- (1) $\text{C}_6\text{H}_5\text{CONH}_2 + \text{HCHO} + \text{AlCl}_3$ (2) $\text{C}_6\text{H}_5\text{CONH}_2 + \text{KMnO}_4 + \text{NaOH}$
(3) $\text{C}_6\text{H}_5\text{CONH}_2 + \text{CH}_3\text{MgBr} + \text{HCl}$ (4) $\text{C}_6\text{H}_5\text{CONH}_2 + \text{Na} + \text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$
(5) $\text{C}_6\text{H}_5\text{CONH}_2 + \text{CH}_3\text{CHO} + \text{නිරපද්‍රව } \text{AlCl}_3$

55. ඔක්සිජන් ප්‍රදර්ශනය කරන ඔක්සිකරණ අංක සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන අගයන් සමූහය වඩාත් ම උචිත වේ ද?

- (1) -2, -1, 0, +2 සහ +3 (2) -2, -1, සහ +2 (3) -2, -1, 0 සහ +2
(4) -2, -1, සහ 0 (5) -2, 0 සහ +2

56. පරමාණුක වර්ණාවලි සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය අසත්‍ය වේ ද?

- (1) පරමාණුක වර්ණාවලි විමෝචන වර්ණාවලි වශයෙන් අධ්‍යයනය කළ හැකි ය.
(2) පරමාණුක වර්ණාවලි අවශෝෂණ වර්ණාවලි වශයෙන් අධ්‍යයනය කළ හැකි ය.
(3) පරමාණුක වර්ණාවලියක වර්ණාවලීන්හි රේඛා පැහැදිලි ව වෙන් වී පෙනෙන රේඛා ශ්‍රේණි කිහිපයක් වශයෙන් ඇත.
(4) අවශෝෂණ වර්ණාවලියක අඳුරු රේඛා පැහැදිලි ව වෙන් වී පෙනෙන රේඛා ශ්‍රේණි කිහිපයක් වශයෙන් ඇත.
(5) පරමාණුක වර්ණාවලියක කිසියම් දීප්තිමත් රේඛාවක් සහ සලකා බලන පරමාණුවේ එක්තරා ශක්ති මට්ටමක් අතර සරල සම්බන්ධතාවක් ඇත.

57. රුලර් නියමය හා සම්බන්ධ වන මින් කුමක් වඩාත් ම උචිත වේ ද?

- (1) $\frac{P_A - P_A^0}{P_A^0} = x_B$ (2) $\frac{P_A^0 - P_A}{P_A^0} = x_A$
(3) $\frac{P_A^0 - P_A}{P_A} = x_B$ (4) $\frac{P_A^0 - P_A}{P_A} = x_A$
(5) ඉහත සඳහන් රාශීන්වත් රුලර් නියමය සමග එකත නො වේ.

58. එක්තරා ද්‍රව්‍යයේ සද්ධර්මයක අන්තර් අණුක බල පිළිබඳ වන මින් කුමන ප්‍රකාශය සත්‍ය වේ ද?

- (1) CH_3COCH_3 අණු අතර ඇති බල, CH_3OH අණු අතර ඇති බලවලට සමාන ය.
(2) CH_3COCH_3 අණු අතර ඇති බල, CH_3OH අණු අතර ඇති බලවලට වඩා විශාල ය.
(3) CH_3COCH_3 අණු අතර ආකර්ෂක බල නොමැත.
(4) $\text{CH}_3\text{COCH}_3 - \text{CH}_3\text{OH}$ අන්තර් අණුක බල $\text{CH}_3\text{OH} - \text{CH}_3\text{OH}$ අන්තර් අණුක බලවලට වඩා කුඩා ය.
(5) $\text{CH}_3\text{COCH}_3 - \text{CH}_3\text{OH}$ අන්තර් අණුක බල $\text{CH}_3\text{COCH}_3 - \text{CH}_3\text{COCH}_3$ අන්තර් අණුක බලවලට වඩා විශාල ය.

59. උත්ප්‍රේරකයක් සම්බන්ධයෙන් වන මින් කුමන ප්‍රකාශය වඩාත් ම උචිත වේ ද?

- (1) උත්ප්‍රේරකයක් ප්‍රතික්‍රියාවක සක්‍රීයතා ශක්තිය අඩු කරයි.
(2) උත්ප්‍රේරකයක් ප්‍රතික්‍රියාවක සක්‍රීයතා ශක්තිය වැඩි කරයි.
(3) උත්ප්‍රේරකයක් ප්‍රතික්‍රියාවක සක්‍රීයතා ශක්තිය වෙනස් කරයි.
(4) උත්ප්‍රේරකයක් එලවල සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පිය අඩු කරයි.
(5) උත්ප්‍රේරකයක් ප්‍රතික්‍රියාවල උත්පාදන එන්තැල්පිය වෙනස් කරයි.

60. ජලීය එකතෝල් ද්‍රාවණයක එකතෝල් මවුල හාලය 0-10 වේ. මෙම ද්‍රාවණයේ එකතෝල් සාන්ද්‍රණය, බර අනුපා, කොසමණ වේ ද? (H = 1; O = 16; C = 12)

- (1) 11% (2) 11.06% (3) 20% (4) 22.12% (5) 33.21%

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 1998 අගෝස්තු (නව නිර්දේශය) සමස්ත පොදුத் தராதரப் பத்திர(உயர் தர)ப் பரீட்சை, 1998 ஆகஸ்த் புதிய பாடத்திட்டம்) General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 1998 (New Syllabus)	
රසායන විද්‍යාව II இரசாயனவியல் II CHEMISTRY II	02 S II
පැය තුනයි / மூன்று மணித்தியாலமாக / Three hours	

විභාග අංකය : .....

වැදගත් : මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කඩදාසි හතරකින් යුක්ත වේ. පිළිතුරු සැපයීමට පෙර ඒවා පිටු අංක අනුව පිළියෙල කර ගන්න.

ගණක යන්ත්‍ර භාවිතයට ඉඩ දෙනු නො ලැබේ.

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය "අ", "ආ" සහ "ඇ" යන කොටස් තුනකින් යුක්ත වේ. කොටස් තුනට ම නියමිත කාලය පැය තුනයි.

"අ" කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එබේ පිළිතුරු ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ඉඩ සලසා ඇති තැන්වල ලිවිය යුතු ය. මේ ඉඩ ප්‍රමාණය පිළිතුරු ලිවීමට ප්‍රමාණවත් බව ද දීර්ඝ පිළිතුරු බලාපොරොත්තු නො වන බව ද සලකන්න.

"ආ" කොටස සහ "ඇ" කොටස - රචනා

එක් එක් කොටසින් ප්‍රශ්න දෙක බැගින් තෝරා ගෙන ප්‍රශ්න හතරකට පිළිතුරු සපයන්න. මේ සඳහා සපයනු ලබන කඩදාසි පාවිච්චි කරන්න. සම්පූර්ණ ප්‍රශ්න පත්‍රයට නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු "අ", "ආ" සහ "ඇ" කොටස් එක් උත්තර පත්‍රයක් වන සේ "අ" කොටස උඩින් සිමෙන පරිදි අවුණා, විභාග කාලාධිපතිවරයාට භාර දෙන්න.

ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි "ආ" සහ "ඇ" කොටස් පමණක් විභාග කාලාවසන් පිටතට ගෙන යා හැකි ය.

සාර්වත්‍ර වායු නියතය, $R = 8.314 \text{ J K}^{-1} \text{ mol}^{-1}$

සැ. යු. ඉංග්‍රීසි හෝ වෙනත් අකුරු පහත සඳහන් අර්ථ දෙන අයුරින් යෙදවීම වගයෙන් භාවිත කර ඇත.

aq = ජලීය

C = සෙල්සියස් හෝ සෙන්ටිග්‍රේඩ් හෝ කුලෝම්

g = වායු

l = ද්‍රව

mol dm^{-3} = සහ අවපිම්පරයට මවුල

s = සත

වෙනත් යෙදවීම් පද සම්මත භාවිතයට අනුව ම වේ.

"අ" කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

ප්‍රශ්න හතරට ම පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 10 බැගින් ලැබේ.

1. (a) (i) 'ඇමොනියම් ක්ලොරයිඩ්' යන පදය අර්ථ දක්වන්න.

අවම
සියයක්
කරුණා

- (ii) ඇමොනියම් ක්ලොරයිඩ් සංයුතිය අගය ලියන්න.

- (iii) ඉහත අගයට අදාළ වන ඒකකයක් සිංහල නම්, එය පැහැදිලි ව පහත දක්වන්න.
ඒකකයක් නොමැති නම්, ඒ වග වියේහිත ව පහත සඳහන් කරන්න.

- (b) පහත දක්වන සංයෝග උඩත අයුරු නම් කරන්න.

සංයෝගය	නම
FeS_2O_3	
$\text{Cr}_2(\text{MnO}_4)_3$	

- (c) (i) පරමාණුක සුමාංකය 40 වන X නැමැති මූලද්‍රව්‍යයේ අන්තිම උප ශක්ති මට්ටම් දෙකෙහි ඇති ඉලෙක්ට්‍රෝන සංඛ්‍යාව වීම වියේහිත ව සාමාන්‍ය ආකාරයට දක්වන්න.

(ii) X හි ඉහළ ම මත්ස්නරණ කක්ෂවලෙන් ව්‍යුත්පන්න වන නයිට්‍රයිඩයේ රසායනික සූත්‍රය ලියන්න.

2. (a) (i) ප්‍රතිද්‍රව්‍ය H_3PO_4 අම්ලය සහ ප්‍රතිද්‍රව්‍ය $\text{Ba}(\text{OH})_2$ අතර සිදුවන සම්පූර්ණ අවස්ථාපනයේ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණයක් ලියන්න.

(ii) 0.12 mol dm^{-3} ප්‍රතිද්‍රව්‍ය H_3PO_4 ද්‍රාවණයක 25 cm^3 වලින් ලබා ගත හැකි PO_4^{3-} අයන සම්පූර්ණයෙන් ම අවස්ථාපනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන 0.2 mol dm^{-3} ප්‍රතිද්‍රව්‍ය $\text{Ba}(\text{OH})_2$ ද්‍රාවණ පරිමාව ගණනය කරන්න.

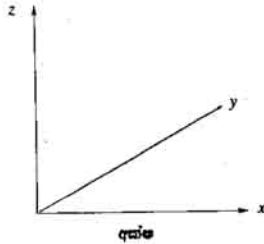
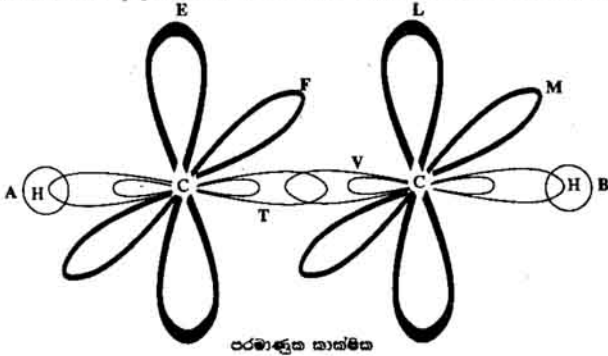
- (b) තනුක ජලීය HBr ද්‍රාවණයක් සහ තනුක ජලීය HI ද්‍රාවණයක් එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනා ගැනීම සඳහා ආම්ලිකත $K_2Cr_2O_7$ ද්‍රාවණයක් ඔබ උපයෝගී කර ගන්නා ආකාරය සංක්ෂිප්තයෙන් දක්වන්න. සෑදූ ඔබට තාවකාලික ද්‍රාවක හෝ වෙනත් ප්‍රතිකාරක හෝ සපයා ඇත. එසේ වුවත්, විද්‍යාගාරයේ ඇති සාමාන්‍ය පහසුකම් ඔබට සපයා ඇත.

- (c) රසායනික ප්‍රතික්‍රියාවක ශීඝ්‍රතාව කෙරෙහි බලපාන සාධක නම් කරන්න.

- (d) ඔබට ප්‍රතිකාරක වශයෙන් සපයා ඇත්තේ H_2S වායුව සහ ක්ලෝරික් දියර සම්මේශය යයි උපකල්පනය කරන්න. මේ ද්‍රව්‍ය දෙක උපයෝගී කර ගනිමින් ඇමෝනියා $CuSO_4$ ද්‍රාවණයක් සහ ඇමෝනියා $NiSO_4$ ද්‍රාවණයක් එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනා ගැනීම සඳහා සුදුසු ක්‍රමයක් යෝජනා කරන්න.

3. (a) Y වූ කැපි වායුමය හයිඩ්රොකාබනයකි. Y වලින් 15 cm^3 සන්සිද්ධත් වායුව අධික ප්‍රමාණයක් සමග මිශ්‍ර කරන ලදී. මේ මිශ්‍රණය විද්‍යුත් ක්‍රමයකින් ගිනි දල්වා සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වයට හා පීඩනයට පත්වන්නට ඉඩ හරින ලදී. එවිට වායුමය මිශ්‍රණයේ පරිමාව 30 cm^3 කින් අඩු වූ බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම වායුමය මිශ්‍රණය සාන්ද්‍ර KOH ද්‍රාවණයක් සමග ප්‍රතික්‍රියා කරවූ විට, වායුමය මිශ්‍රණයේ පරිමාව තවත් 45 cm^3 කින් අඩු විය. Y හි අණුක සූත්‍රය සාමාන්‍ය අකාරයට ගණනය කරන්න. සැසු. ඉහත සියලු ම පරිමා ස.ප.ස. පි.දී මනින ලද බව උපකල්පනය කරන්න.

- (b) C_2H_2 අණුවේ රසායනික බන්ධන සෑදීම සම්බන්ධ වන සහන දක්වන රූපසටහන සලකන්න. මෙම රූපසටහනෙහි දී C_2H_2 අණුවට අදාළ වන විවිධ පරමාණුක කාක්ෂික දළ විශයෙන් රූප ගත කර ඇත.

ඉහත රූපසටහන පරීක්ෂා කර, සහන ඉදිරිපත් කර ඇති වාක්‍යවල හිඟතැන් උචිත අයුරු පුරවන්න. සෑයු. අක්ෂ පිළිබඳ බව සැලකිලිමත් විය යුතුය. විවිධ පරමාණුක කාක්ෂික විකේෂිතව නම් කිරීමේ දී, සාමාන්‍යයෙන් ඒ සඳහා පිළිගනු ලබන ක්‍රමය අනුගමනය කරන්න.

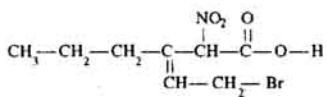
- (i) A ..... කාක්ෂිකයක් වේ.
- (ii) T ..... කාක්ෂිකයක් වේ.
- (iii) L ..... කාක්ෂිකයක් වේ.
- (iv) M ..... කාක්ෂිකයක් වේ.
- (v) T සහ V අතර ..... සිදු වේ.
- (vi) F සහ M අතර ..... සිදු වේ.

(c) සැසු පහත දක්වන සංශ්ලේෂණවල දී අවශ්‍ය ප්‍රතිකාරක හා ප්‍රතික්‍රියා තත්ත්ව උචිත ස්ථානවල දී පැහැදිලි ව දක්විය යුතු ය. ඔබගේ යෝජිත සංශ්ලේෂණ ක්‍රමය අනවශ්‍ය ලෙස දීර්ඝ වන විට ඔබට උපරිම ලකුණු නො ලැබේ.

(i) කාබන් සහිත ඊකම් ආරම්භක ද්‍රව්‍යය ලෙස $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CONH}_2$ උපයෝගී කර ගනිමින් ඔබ $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{NHCOCH}_2\text{CH}_3$ සංශ්ලේෂණය කරන්නට හැක්කේ කුමන කොටස් දෙකක් දැයි දක්වන්න.

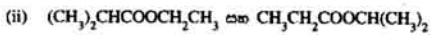
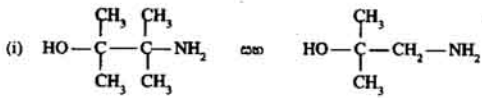
(ii) කාබන් සහිත ඊකම් ආරම්භක ද්‍රව්‍යය ලෙස $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$ උපයෝගී කර ගනිමින් ඔබ $(\text{CH}_3)_2\text{CHCOOCH}(\text{CH}_3)_2$ සංශ්ලේෂණය කරන්නට හැක්කේ කුමන කොටස් දෙකක් දැයි දක්වන්න.

4. (a) පහත දක්වන ව්‍යුහය ඇති කාබනික සංයෝගය IUPAC නාමකරණයට අනුකූල ව නම් කරන්න.

- (b) පහත දැක්වෙන එක් එක් ප්‍රභේදයේ ඇති සංයෝග දෙක සිම එකිනෙකින් වෙන් කර හඳුනා ගන්නේ කෙසේ දැයි දක්වන්න.

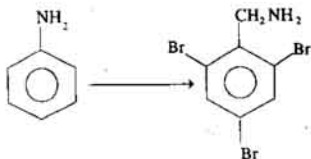
(c) පහත දක්වන ඇසයිලීකරණ ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.

දන්, පහත දී ඇති වාක්‍යවල නිවැරදි හෝ වැරදි බව තීරණය කරන්න.

- මේ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා ..... සුදුසු උත්ප්‍රේරකයක් වේ.
- මේ ප්‍රතික්‍රියාවේ දී බෙන්සීන් වලට ප්‍රභාසාරීකරණයක් සිදුවේ.....වේ.
- මෙම ප්‍රභාසාරීකරණය ..... ප්‍රතික්‍රියාවක් යයි කියනු ලැබේ.

(d) පහත දක්වන පරිවර්තනය සිදු කළ හැකි ආකාරය දක්වන්න. සෑම අවස්ථාවකම ප්‍රතිකාරක හා ප්‍රතික්‍රියා තත්ත්ව උදාහරණ සඳහා දී ඇති පද්ධතියේ වෙනස්කම් සඳහන් කරන්න. ඔබගේ යෝජිත පරිවර්තන ක්‍රමය අනවශ්‍ය ලෙස දිවිය හැකි නම්, ඔබට උපරිම ලකුණු හෝ ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන සොදුරු සහතික පත්‍ර (උසස් සෙල) විභාගය, 1998 අගෝස්තු (තව නිර්දේශය)
සේව්‍යව්‍ය පොත්පත් නිකුත් කළ දිනය 1998 අගෝස්තු 15 (නව විෂය) (New Syllabus)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 1998 (New Syllabus)

රසායන විද්‍යාව II
இரசாயனவியல் II
CHEMISTRY II

02
S II

"අ" කොටස - රචනා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 15 බැගින් ලැබේ.

5. (a) (i) $PV = \frac{1}{3} nNc^2$ යන සමීකරණය උපකල්පනය කරමින්, පරිපූර්ණ වායුවක් සඳහා අදාළ වන $PV = nRT$ යන සමීකරණය ව්‍යුත්පන්න කරන්න.
- (ii) පරිපූර්ණ ලෙස නො හැසිරෙන වායුවක් සඳහා උචිත වන සේ $PV = nRT$ යන සමීකරණය වෙනස් කර ඇති ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. සැ.යු. මෙම වෙනස් කිරීමෙන් පසු ලැබෙන වැරැදි වායුවක් සමීකරණය පැහැදිලි ව ලියන්න.
- (b) එක්තරා වායුවක් මවුලික ස්කන්ධය 16 g mol^{-1} වේ. පීඩනය $30.4 \times 10^5 \text{ N m}^{-2}$ යටතේ හා උෂ්ණත්වය 29.5°C දී මෙම වායුවේ ස්කන්ධය ගණනය කරන්න. සැ.යු. මේ තත්ත්ව යටතේ දී වායුව පරිපූර්ණ ලෙස හැසිරෙන බව උපකල්පනය කරන්න.
- (c) ක්ලෝරීන් ජලීය මාධ්‍යයේ දී $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ ද්‍රාවණයක් සමඟ කෙළින්ම අනුමානනය කළ නො හැකි බව ඔබට දන්නා තිබේ.
ඔබට ක්ලෝරීන් වායුව, CCl_4 සහ සම්මත $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ ද්‍රාවණයක් සපයා දී ඇත. විද්‍යාගාරයේ සාමාන්‍යයෙන් ඇති වෙනත් ද්‍රව්‍ය හා පහසුකම් ද ඔබට සපයා දී ඇත, මේ තත්ත්ව යටතේ දී, ඉහත සඳහන් $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ ද්‍රාවණය උපයෝගී කර ගනිමින්, CCl_4 සහ ජලය අතර ක්ලෝරීන්හි විභාග සංගුණකය ඔබ නිර්ණය කරන්නට හැකි කරන්නේ කෙසේ දයි අනාවරණය වන විස්තර සහිත ව පැහැදිලි කරන්න.
6. (a) (i) X^{3+} සහ Y^{2-} යන අයන දෙක ප්‍රතික්‍රියා කර, ජලයෙහි මිද වශයෙන් ද්‍රාව්‍ය X_3Y_2 යන සහය සාදයි. එක්තරා උෂ්ණත්වයක දී X_3Y_2 හි සංතෘප්ත ජලීය ද්‍රාවණයක් සහ X_3Y_2 සමඟ සම්තුලිත තත්ත්වයේ පවතී. මෙම සමතුලිතයට අදාළ K_c යන සමතුලිතතා නියතය සඳහා සමීකරණයක් ව්‍යුත්පන්න කරන්න.
- (ii) X_3Y_2 හි K_{sp} සඳහා සමීකරණයක් ලියන්න. මෙම සමීකරණය ලිවීමේ දී ඔබ විසින් කරනු ලබන උපකල්පන කිසිවක් වෙනොත්, ඒ උපකල්පන පැහැදිලි ව වටහටදීමක් ප්‍රකාශ කරන්න.
- (iii) M^{3+} යන කැටායනය $\text{M}(\text{OH})_3$ යන ජලයෙහි මිදවශයෙන් ද්‍රාව්‍ය හයිඩ්‍රොක්සයිඩය සාදනු ඇතැයි උපකල්පනය කරන්න. 25°C දී සහ $\text{M}(\text{OH})_3$ සමඟ සම්තුලිත වන සංතෘප්ත ජලීය $\text{M}(\text{OH})_3$ ද්‍රාවණයක pH අගය 9.301 වේ. 25°C දී $\text{M}(\text{OH})_3$ හි K_{sp} අගය ගණනය කරන්න. 25°C දී $K_w = 1.0 \times 10^{-14} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන සොදුරු සහතික පත්‍ර (උසස් සෙල) විභාගය, 1998 අගෝස්තු (තව නිර්දේශය)
සේව්‍යව්‍ය පොත්පත් නිකුත් කළ දිනය 1998 අගෝස්තු 15 (නව විෂය) (New Syllabus)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 1998 (New Syllabus)

රසායන විද්‍යාව II
இரசாயனவியல் II
CHEMISTRY II

02
S II

"අ" කොටස - රචනා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 15 බැගින් ලැබේ.

5. (a) (i) $PV = \frac{1}{3} nMc^2$ යන සමීකරණය උපකල්පනය කරමින්, පරිපූර්ණ වායුවක් සඳහා අදාළ වන $PV = nRT$ යන සමීකරණය ව්‍යුත්පන්න කරන්න.
- (ii) පරිපූර්ණ ලෙස නො හැසිරෙන වායුවක් සඳහා උචිත වන සේ $PV = nRT$ යන සමීකරණය වෙනස් කර ඇති ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. සැ.යු. මෙම වෙනස් කිරීමෙන් පසු ලැබෙන වැරැදි වාදයක් සමීකරණය පැහැදිලි ව ලියන්න.
- (b) එක්තරා වායුවක මවුලික ස්කන්ධය 16 g mol^{-1} වේ. පීඩනය $30.4 \times 10^5 \text{ N m}^{-2}$ යටතේ හා උෂ්ණත්වය 29.5°C දී මෙම වායුවේ ස්කන්ධය ගණනය කරන්න. සැ.යු. මේ තත්ත්ව යටතේ දී වායුව පරිපූර්ණ ලෙස හැසිරෙන බව උපකල්පනය කරන්න.
- (c) ක්ලෝරීන් ප්ලීය මාධ්‍යයේ දී $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ ද්‍රාවණයක් සමඟ කෙළින්ම අනුමානනය කළ නො හැකි බව ඔබට දන්නා තිබේ.
ඔබට ක්ලෝරීන් වායුව, CCl_4 සහ සම්මත $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ ද්‍රාවණයක් සපයා දී ඇත. විද්‍යාගාරයේ සාමාන්‍යයෙන් ඇති වෙනත් ද්‍රව්‍ය හා පහසුකම් ද ඔබට සපයා දී ඇත, මේ තත්ත්ව යටතේ දී, ඉහත සඳහන් $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_3$ ද්‍රාවණය උපයෝගී කර ගනිමින්, CCl_4 සහ ප්ලය අතර ක්ලෝරීන්හි විභාග සංගුණකය ඔබ තීරණය කරන්නට හැකි කරන්නේ කෙසේ දයි අනාවරණය වන විස්තර සහිත ව පැහැදිලි කරන්න.
6. (a) (i) X^{3+} සහ Y^{2-} යන අයන දෙක ප්‍රතික්‍රියා කර, ප්ලයයෙහි මිද වශයෙන් ද්‍රාව්‍ය X_3Y_2 යන සහය සාදයි. එක්තරා උෂ්ණත්වයක දී X_3Y_2 හි සංතෘප්ත ප්ලීය ද්‍රාවණයක් සහ X_3Y_2 සමඟ සම්තුලිත තත්ත්වයේ පවතී. මෙම සමතුලිතයට අදාළ K_c යන සමතුලිතතා නියතය සඳහා සමීකරණයක් ව්‍යුත්පන්න කරන්න.
- (ii) X_3Y_2 හි K_{sp} සඳහා සමීකරණයක් ලියන්න. මෙම සමීකරණය ලිවීමේ දී ඔබ විසින් කරනු ලබන උපකල්පන කිසිවක් වෙනොත්, ඒ උපකල්පන පැහැදිලි ව වටහටදීමක් ප්‍රකාශ කරන්න.
- (iii) M^{3+} යන කැටායනය $\text{M}(\text{OH})_3$ යන ප්ලයයෙහි මිදවශයෙන් ද්‍රාව්‍ය හයිඩ්‍රොක්සයිඩය සාදනු ඇතැයි උපකල්පනය කරන්න. 25°C දී සහ $\text{M}(\text{OH})_3$ සමඟ සම්තුලිත වන සංතෘප්ත ප්ලීය $\text{M}(\text{OH})_3$ ද්‍රාවණයක pH අගය 9.301 වේ. 25°C දී $\text{M}(\text{OH})_3$ හි K_{sp} අගය ගණනය කරන්න. 25°C දී $K_w = 1.0 \times 10^{-14} \text{ mol}^2 \text{ dm}^{-6}$

“ඉ” කොටස - රචනා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 15 බැගින් ලැබේ.

9. (a) නයිට්‍රජන්, ඔක්සිජන් සහ තොරොස් යන මේ මූලද්‍රව්‍යවල සරල ම හයිඩ්‍රයිඩ් සලකන්න.
    - (i) ඉහත එක් එක් හයිඩ්‍රයිඩ්‍ය

අම්ලයක් ලෙස ක්‍රියා කරන බව හෝ,
 හස්මයක් ලෙස ක්‍රියා කරන බව හෝ,
 අම්ලයක් සහ හස්මයක් යන දෙක ම ලෙස ක්‍රියා කරන බව හෝ,
 අම්ලයක්වත් හස්මයක්වත් ලෙස ක්‍රියා නොකරන බව හෝ,
 පැහැදිලි ව වෙන වෙනම ව දක්වන්න.
    - (ii) ඉහත එක් එක් හයිඩ්‍රයිඩ්‍ය

ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කරන බව හෝ,
 ඔක්සිකාරකයක් ලෙස ක්‍රියා කරන බව හෝ,
 ඔක්සිකාරකයක් සහ ඔක්සිකාරකයක් යන දෙක ම ලෙස ක්‍රියා කරන බව හෝ,
 ඔක්සිකාරකයක්වත් ඔක්සිකාරකයක්වත් ලෙස ක්‍රියා නොකරන බව හෝ,
 පැහැදිලි ව වෙන වෙනම ව දක්වන්න.
  - (b) (i) ‘උල්පේ සයිනක්වය’ යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් දැයි පැහැදිලි කරන්න.
 (ii) උල්පේ සයිනක්වය ඉවත් කිරීම සඳහා භාවිත කරන ක්‍රම හතරක් සංක්ෂිප්තයෙන් පැහැදිලි කරන්න.
  - (c) ඔබට SO_3^{2-} අයන සහ SO_4^{2-} අයන ඇති ජලීය ද්‍රාවණයක් සපයා දී තිබේ. මෙම ද්‍රාවණයේ ඇති SO_3^{2-} සාන්ද්‍රණය සහ SO_4^{2-} සාන්ද්‍රණය ප්‍රමාණාත්මක ව නිර්ණය කිරීම සඳහා සුදුසු ක්‍රමයක් යෝජනා කරන්න.
10. (a) ‘ඔක්ටල්ඩ් ක්‍රමය’ මගින් නයිට්‍රජන් අම්ලය නිෂ්පාදනය කිරීම පිළිබඳ සංක්ෂිප්ත විස්තරයක් ලියන්න.
 (b) සහක සඳහන් මූලද්‍රව්‍ය සමග නයිට්‍රජන් අම්ලය කවර තත්ත්ව යටතේ කෙසේ ප්‍රතික්‍රියා කරයි ද?
 (i) කොපර්
 (ii) කාබන්
 (iii) සල්ෆර්

සැ. යු. ඉහත ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුලිත සමීකරණ ඔබ විසින් ලිවිය යුතු ය.
  - (c) $\text{H}_3\text{P}_2\text{O}_7$ යන සංයෝගයෙහි ව්‍යුහය අඳින්න.
  - (d) සින්ක් සල්ෆයිඩ් උපයෝගී කර ගනිමින් සින්ක් සහ සල්ෆර් ලබා ගැනීම සඳහා සුදුසු ක්‍රමයක් යෝජනා කරන්න. සැ. යු. තුලිත රසායනික සමීකරණ ලිවීම අවශ්‍ය නැත.
11. (a) $[\text{Ni}(\text{H}_2\text{O})_6][\text{CoCl}_4]$ යන රසායනික සූත්‍රය ඇති සංයෝගය IUPAC නාමකරණයට අනුකූල ව නම් කරන්න.
 (b) (i) CuCO_3 සහයට මධ්‍යස්ත වශයෙන් සාන්ද්‍ර කයිඩ්‍රොක්සලෝරික් අම්ලය ක්‍රම-ක්‍රමයෙන් ‘එකතු කරනු ලැබේ. මෙහි දී ඔබට දක්නට ලැබෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන විපර්යාස තුනක් පැහැදිලි ලෙස දක්වන්න.

සැ. යු. භාග විපර්යාසය නොසලකා හරින්න.
  - (ii) උත්ත විපර්යාස තුනේ දී සිදු වන ප්‍රතික්‍රියා පැහැදිලි කරන්න. සැ. යු. මෙම විපර්යාස සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණ ඔබ විසින් ලිවිය යුතු ය.
  - (c) ‘ස්පර්ශ ක්‍රමය’ මගින් සල්ෆියුරික් අම්ලය නිෂ්පාදනය කිරීමේ දී සිදුවන පරිසරීය දූෂණය සම්බන්ධයෙන් වැදගත් වන කරුණු පහක් ඉදිරිපත් කරන්න.
12. (a) “සංවර්ධනය කරා අප පිය නැගීමේ දී අපට සංවරෝලීයම් ඉන්ධන දවන්නට සිදු වේ. මේ ක්‍රියාවෙන් පරිසරයට හානි සිදු වේ.”

උත්ත පරිසරීය හානියට අදාළ වන හේතු පහක් ඉදිරිපත් කරන්න.
  - (b) බේරියම් කාබනේට්, වොලෆ්ටයිට්, පොටෑෂියම් කාබනේට් සහ සිලිකන් වයෝස්සයිඩ් යන මේවායින් සමන්විත මිශ්‍රණයක් ඔබට සපයා දී තිබේ. මේ මිශ්‍රණයේ ඇති එක් එක් සංඝටකය ප්‍රමාණාත්මක ව මිනි නිර්ණය කරන්නට තැත් කරන්නේ කෙසේ දැයි පැහැදිලි කරන්න.
  - (c) භූමි තෙල් කිසියම් ප්‍රමාණයක් ද්‍රවණය කරන ලද කුරුල්ල හෙල් නිදර්ශකයක් ඔබට සපයා දී තිබේ. පරිමාව අනුව, මේ නිදර්ශකයේ ඇති භූමි තෙල් ප්‍රතිශතය යටත් පිරිසෙයින් දළ වශයෙන්ම නිර්ණය කිරීම සඳහා ක්‍රමයක් යෝජනා කරන්න.

සැ. යු. (i) විවිධ ආකාරයේ ආසවන සඳහා ඔබට පහසුකම් සපයා තැන.

(ii) ඉවතල : කුරුල්ල කෙල්වල ප්‍රධාන සංඝටකවල රසායනික ස්වභාව පිළිබඳ සිතන්න.
 ඉසුරිතෝල් පිතෝලයක් බවද, කැමිපර් කිංවෝනයක් බවද සිහිපත් කරන්න.